

Večernji list 22.05.2017.

I Ustavni sud potvrdio: Potrošaču pravo na 'odcjepljenje'

Tko ima vlastiti plinomjer, plin plaća prema stvarnoj potrošnji. Potrošaču koji se izdvojio iz zajedničkog sustava grijanja Gradska plinara Zagreb nema pravo zaračunavati potrošnju po kvadraturi stana

Foto: [Marko Prpić/Pixsell](#)

Autor Marinko Jurasić

Gotovo je! Konačno je riješen spor koji se vuče već petnaestak godina. I Ustavni sud, u vijeću kojim predsjedava **Ingrid Antičević Marinović**, potvrdio je pravo na odcjepljenje potrošačima spojenima na neki zajednički sustav u zgradama diljem Hrvatske jer nije našao ništa sporno u presudi Vrhovnog suda o kojoj se inače raspituju buntovni potrošači na internetskim forumima.

[Ne može 'presuditi' Šeparović: Nema potrebe za očitovanjem Ustavnog suda](#)

Naime, odbijena je ustavna tužba **Gradske plinare Zagreb (GPZ)** protiv te presude prema kojoj distributer ne može potrošaču u višestambenoj zgradi nametnuti obvezu da bude priključen na sustav centralnog grijanja preko zajedničke plinske stanice distributera jer bi to predstavljalo “nesrazmjern teret za potrošača” i imalo karakter “**nepoštenog postupanja**”. Distribucija plina smatra se javnom uslugom, a s obzirom na to da priroda te usluge to dopušta, njezina prodaja mora se obračunavati prema potrošnji.

Potrošač ima mogućnost izdvajanja iz tog sustava (raskida ugovora) na osobni trošak kada takvo isključenje ne šteti ostalim korisnicima, pa ni distributeru. Trgovac mora svakom potrošaču omogućiti priključak na **distribucijsku mrežu** te mu na nediskriminatorni način pružati uslugu prema propisanim uvjetima. Ali to ne znači da je potrošač dužan priključiti se ili ostati priključen, na način dirigiran po trgovcu ako za potrošača postoje manje **ekonomski tegobna** rješenja, a tehnički izvediva.

Stoga je Vrhovni sud presudio da potrošač ne mora platiti račun za koji je tražena ovrha jer ne odražava stanje obračuna plina prema stvarnoj potrošnji već prema površini stana, s obzirom na to da je vlasnik dao da mu ovlaštena osoba ugradi etažni plinski bojler i **plinomjer u stanu**, čemu se ostali suvlasnici, a ni GPZ, nisu protivili. S tim da je i dalje, kroz zajedničku pričuvu, plaćao i trošak održavanja zajedničkih plinskih uređaja, dok je GPZ ispostavljao i račune prema potrošnji po stanju plinomjera u stanu.

GPZ se poziva na presude **Vrhovnog suda** iz 1984. i 1988., prema kojima su svi u zgradi sa zajedničkim uređajem centralnog grijanja dužni snositi troškove bez obzira na to koriste li te prostorije, a etažni vlasnik stana ne može zahtijevati isključenje svog stana iz zajedničkog sustava. Stoga je GPZ tvrdio da trpi štetu i da je Vrhovni sud **nepravičan**, potkrijepivši to nizom presuda Općinskog i Županijskog suda u njihovu korist. Međutim, Ustavni sud utvrdio je da su sve te presude donesene prije revizijske presude Vrhovnog suda kojom je različita praksa sudova ujednačena. To je sada novi pravni standard kojeg se moraju držati svi niži sudovi u istovjetnim ili sličnim činjeničnim i pravnim situacijama, obrazložio je Ustavni sud.

Za Vrhovni sud postavila su se dva pitanja. Prvo, je li Gradska plinara ovlaštena ispostavljati **račune tuženiku** po osnovi potrošnje preko zajedničke kotlovnice iako ima vlastiti plinomjer u stanu na osnovi kojeg mu se obračunava potrošnja i šalju računi, i drugo, je li za izdvajanje iz zajedničkog sustava potrebna suglasnost ostalih suvlasnika ili se vlasnik stana ima pravo bez njihove suglasnosti izdvojiti i plaćati prema **stvarnoj potrošnji**. Presuđeno je da, nakon što se izdvojio, vlasnik stana više nije u obvezi plaćati potrošnju plina prema površini stana već prema stvarnoj potrošnji. “Svako drugo tumačenje bilo bi protivno načelu jednake vrijednosti davanja iz članka 15. Zakona o obveznim odnosima i načelu savjesnosti i poštenja iz članka 12. ZOO te bi stoga bilo nepravično za tuženika”, obrazložio je Vrhovni sud.